

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS
HETI ÉRTÉK K 27.00
HÓNAP ÉRTÉK K 75.—
ÉVES ÉRTÉK K 150.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 42. SZ.
TELEFONSZÁM: 12.

D'Annunzio

Tollát vérrel higitott aranyba mártotta, zengő kutakból csodás veretű szavakat merített, szenzációs kinyilatkoztatásokkal lelkesítette népét, egyik nap Parisban chantecler, másnap Velencében jós, de mindég és mindenben különleges, új, meglepő, nyugtot nem hagyó, a csodálatot áhító, de arra tényleg érdemes, nagyszerű egyéniség.

Élete a béke éveiben csupa felfokozott izgalom, türelmellen cselekvési vágy, harsonás hirdetése a nacionalista eszméknek. Még akkor is, amikor az öntáplálta lázban kimerülve, visszavonult pihenőre tengerparti tuskulanumába, az elbágyadás óráiban is áhítóva tárta ki karját a tenger tulsó partja felé és ódákat zengett az olasz Triesztről, az olasz Fiuméről.

Mikor a háboru órája ütött, mikor d'Annunzio regényekben, ódáiban, szertelen cikkeiben hirdetett politikája győzött, az első közt sietett a csataterre, hogy fegyverrel váltsa valóra álmait. Szertelen volt, mint katonája is, nem bírta a nehézkes mozgást a rajvonalon, a csuszálva mászást a lövészárookban, repülő lett, bravuros légi harcok hőse és sebesülte, bombákat vetett a városokra, amelyeknek birtokáért harcolt, de a bombákat versekbe takarta, pazarul pompázó írásokba, amelyekben szikrázó lánggal lobogott az irredenta tűz.

A háboruban győzött a D'Annunzio politikája, de a győzelem gyümölcsei nem értek elég gyorsan a számára, Fiume sorsát nem látta biztosítottak. Fölkelt tehát dicsőségének babérjából vetett ágyáról, lantszóval sereget toborzott és megkezdte az új háborút, a saját háboruját. Bevonult Fiuméba, megerősítette a várost a most uralkodik a Quarnero gyöngyén s bizonyos nagyon meg van elégedve magával, mikor estéknél lesétál a Café Európa előtt a molóra.

— Isteni elhivatottság, amit cselekszem — jelentette ki egy ámuló amerikai újságírónak s ez a szertelen kijelentés csodálatosan illő csúcspontja annak a szédítő lendületű pályának, amit d'Annunzio eddig befutott.

Bizonytal, ha d'Annunzio még egyszer hallat magáról, megint csak és mindig kényszeríteni fogja a világot, hogy bámuljon és káspot emeljen előtte, ha sóválya is hozzá a fejét.

Figyelmeztetés.

Tudatjuk az orosz foglyokkal, kik a volt osztrák-magyar hadsereg fogságában voltak és akik jelenleg különböző helyeken tartózkodnak, hogy hazaszállításuk végett október 6. től október 12. ig a katonailag megszállt területek parancsnokságánál Debrecenben jelentkezzenek. A parancsnokságnál e célból külön ügyosztály állított fel, ahol jelentkezésük

alkalmával a további utasításokat megkapják. A katonailag megszállt területeken levő parancsnokságok lehetővé fogják tenni a vidéken tartózkodó foglyok részére a Debrecenbe való utazást. Együttal tudomásra hozatik, hogy hazaszállításuk érdekében intézkedéseket tettünk, hogy minél előbb hazajuthassanak.

A katonailag megszállt területek parancsnoksága

Nem hívtak Párisba magyar békeköveteket

Saint Aulair márké nem tárgyalt Friedrichékkel

Páris, október 9. Mint a Temps jelenti, most semmi esetre sem lehet szó arról, hogy a magyar békeköveteket meghívják és átadják nekik a békefeltételeket, mert az entente még nem ismerte el a Friedrich kormányt. (N. Fr. Pr.)

Kassa, okt. 9. A Kassai Hirlap írja: Néhány napja, hogy a bukaresti román nagykövet, Marquis de Saint Aulair Páris felé való útjában két napig Budapesten tartózkodott. Saint Aulair végleg elhagyta Bukarestet, miután őt szemelték ki londoni követté. Helyére Bukarestbe Paul Cambon londoni francia nagykövet megy, miután az eddigi bukaresti követség ezentul nagykövetség lesz.

Egy nagy banketten, amelyet Mosoiu román tábornok a marquis tiszteletére adott, Franciaország képviselője lelkes hangon toasztot mondott a román-francia barátságára. Örömeinek adott kifejezést, hogy ő is hozzájárulhatott ahhoz, hogy Romániát a háboru folyamán az entente ügyének megnyerje és az elismerés szavaival emlékezett meg a román hadseregről, melynek fegyelme lehetővé tette, hogy Magyarországot is felszabadítsák a bolsevizmus anarchiája alól.

Mivel Marquis de Saint Aulair Párisba utazik, hogy az illetékes entent köröket a Kelet politikai helyzetéről tájé-

koztassa, meghívta a magyar közelet több vezető személyiségeit is. Jellemző, hogy Magyarország helyzetéről nem a Friedrich-kormány tagjaival, hanem Lovászy Mártonnal, a szociáldemokrata Payer Károlyval és Peidl Gyulával, valamint Hirsch Albert és Chorin Géza nagyiparosokkal informáltatta magát. Politikai körökben a francia követ eljárását a Friedrich-kormány ellen irányuló demonstrációnak tekintik.

Balla Aladárak Angliától remélnék támogatást

Budapest, október 9. A Friedrich kormány szolgálatában álló Virradat című lap szerint a kormány és a kormányt támogató keresztény nemzeti párt külpolitikai iránya az Angliához való közeledés.

A lap számos politikai személyiség nyilatkozatát közli az új külpolitikai irányról. A nemzeti függetlenségi párt elnöke, Balla Aladár többek között ezeket mondja: Anglia segítő kezét nyújt most nekünk az itteni angol misszió útján. Minden hátsó gondolat nélkül, a hála érzetével ragadjuk meg ezt a kezét. Mindezt csak Anglia állíthat talpra. Minden hazáját szerető, megfontolt magyar politikus, vagy államférfi kell, hogy Anglia felé tekintsen.

Balagi Aladár, a budapesti egyetem rektora szerint Anglia fokozott befolyást fog szerezni a magyar gazdasági életben. Az angol kontinentális hatalomnak London, Budapest és Konstantinápoly lesznek a támaszpontjai.

Lovászy Friedrich ellen

Budapest, okt. 9. A függetlenségi és 48-as párt banketjén Lovászy Márton beszédet mondott a helyzetről:

— Elvileg csatlakozom Károlyi Imre gróf politikájához; helyesen mondta Károlyi, hogy Friedrich szélhámos politikát űz. Magyarország állapota nagyon siralmas és Friedrich politikájával sirba dönti. Nincs iparunk, nincs kereskedelmünk, a pénzügyi hitelünk kiapad, ilyen állapotok között Ausztria példájára csödbe jutunk. Minden magyarnak kötelessége egyesülni velünk és a többi párttal, a fenyegető katasztrófa kikerülésére. (Dácia)

Népszavazás Szepesben és Árvában

Kassa, október 9. Srobár cseh-szlovák teljhatalmu miniszter nyilatkozott a cseh sajtóban a szepes- és árvamegyei, valamint a teschenvidéki népszavazás esélyeiről. Az érdekes nyilatkozatból közöljük a következőket:

— A szepes- és árvamegyei népszavazás máriszinte eldöntöttnek tekinthető. A lengyelek minden erejüket megfeszítették, hogy stratégiai szempontból a Magyarát kezeikbe kaparíthassák, száwdékuk azonban a lakosság ellenállásán fog megfőnni. Szepesmegyében 8 község, Árvában pedig körülbelül 9 község van, amelyik lengyel többségű lakossággal bír. Ez olyan kicsi szám, amelyik nemhogy a lengyelek javára döntene el a népszámlálást, hanem alig 10 százalékos szavazatot ad le a lengyelek számára.

A román hadsereggel szembeni rendeltetés

Kivonat

a 21 és 25 számú rendeletről (helyesülve).

1. Vétkesnek tekintetnek mindazon egyének, akik bár nem rossz száwdékkal a nyilvános helyiségekben, vonatokban, az utcákon stb. bármilyen módon, híresztelni, megbeszélni fogják az akár igaz, akár képzelt híreket vagy véleményeket, amelyek a harci tevékenységet érintik; továbbá, amelyek a helyzetre és a csoportok áthelyezésére, vagy a katonai hatóságok rendelkezéseire, vagy bármilyen, a román hadsereget érintő ügyekre vonatkoznak.

2. Ezen vétkesek a katonai bírák által első és utolsó fokban fognak tárgyalatni és egy évig terjedő börtönrre és 2000 lei pénzbüntetésre elítélteni, amikor a fenti vétkes kémskedési és árulás-száwdékok történetek, a háboru esztén érvényes büntetések fognak végrehajtani.

Az entente ötös tanácsát, úgy látszik, hamisan informáltak, mert ellenesetben nem hitték volna el a lengyelek adatait.

A Teschen vidéki népszavazásra vonatkozólag az a meggyőződés, hogy itt is 5-10 százalék szótöbbséggel a cseh-szlovák állam javára fog eldőlni a népszavazás.

mert a Teschen vidékén lakó németajku lakosok kivétel nélkül mind a magasabb kulturájú cseh-szlovák állam mellett fognak szavazni. A népszavazást valószínűleg november havában tartják meg.

Károlyi Mihály nyilatkozott

a magyar arisztokrátákról és a kommunisták uralomrajutásáról

A Petit Parisien munkatársa Prágában felkereste Károlyi Mihályt, a magyar népköztársaság száműzetésbe vonult elnökét. Az interjú több mint két óra hosszat tartott és Károlyi a legtisztább párosi hangsúlyozással adta elő politikai szereplésének történetét.

— Ön nem alkothat képet magának — kezdte elbeszélését Károlyi — arról, hogy milyen volt Budapest a Kun Béla uralomrajutását megelőző tél folyamán. Az emberek csaknem éhen haltak, a hidegtől majdnem megdermedtek. A magyar nemesség, amelyet jobban ismerem, mint bárki más, szinte őrvongótt. Társaságában kétes jellemű politikai ügynökök, gyanús bankárok, kémekek kívül megbízás nélküli diplomaták, hadseregbe nem támaszkodó tisztek, álhírlapírók, demondáinak, kiugrott papok, tönkrement nemesek, parvenűk és kócos kommunisták fordultak meg.

— Az arisztokráták, különösen a nők dorbézoltak. Ön bizonyára megfordult a háború alatt Bernben és megfigyelte, hogy a nagy szállodák halljaiban milyen intrikákat szöttek. Budapestén ugyanez folyt, csak-hogy ezerszerre rosszabul.

A svájci titkos tárgyalásokra terelődött ezután a társalgás.

— 1917-ben én is jártam ott, — mondta az elnök — hogy az entente-találkozások kérésére, mert nem bíztam a németek győzelmében. Czernin, kinek sem Istene, sem embere, kétszínű politikát folytatott; míg egyrészt teljes erejéből az entente-találkozásokot ohajtott, másrészt a német szövetség gondolatát sem akarta elejteni és hasonló energiával dolgozott ennek az érdekében is. Clemenceau helyesen vélekedett róla.

A Petit Parisien munkatársát a bolsevisták uralomra jutásának körülményei érdekelték. Károlyi a következőket hozta fel:

— Képzelve csak el azokat a rettenetes nehézségeket, amelyekkel megbirkóznom kellett. A munkanélküliek száma napról-napról növekedett. Egyik órára a másikra növekedett. Egyik óráról a másikra nem tudtam, lesz-e a város világi-

tására elég szemem. Bankjegyeink értéküket veszítették. Az élelmezési bizottságok nem voltak képesek az élelmiszereket a fővárosba szállítani. Magam pedig tájékozatlan voltam a békekonferenciának az esetleges választásokkal szemben tanúsítandó álláspontjáról. Az arisztokráták az entente-bolsevistának tüntették fel, a tömeget pedig izgatták, hogy eserbent hagytam a nemzetet, mert nem akartam felszabadító háborút vezetni.

— Kormányom szocialista minisztereinek kérésére, akik biztosították, hogy nem lesznek rendzavarások, Kun Bélát szabadlábba helyeztem, hogy a túlvilági közvéleményt megnyugtassam. A lapok ekkor már három nap óta nem jelenhettek meg. Mialatt a városban tanácskoztunk, a városban a munkás tanács tartott ülést. Kunfi, a kijelölt miniszterelnök, a minisztertanácsból ide ment. Az ülése befejezése után föl kellett volna engem keresnie, hogy az új kormány összetételéről tanácskozzunk. A munkások azonban a párt reggeli határozatához hűen elejtették a parlamentáris rendszert és a tanácsrendszer alapjára helyezkedtek. Ez számomra a lemondást jelentette.

— Két eshetőséggel álltam szemben. Ha ellenszegülök, polgárháború következik be. Jónak láttam tehát benyújtani lemondásomat.

— Március 22-én az újságokban közzétett kiáltvány szerint a munkások, de nem a munkás tanácsok kezébe adtam át a hatalmat és rájuk bízom az állam sorsát.

— Nyolc hónap óta — mondatta Károlyi, miközben bucsut vett az újságiról — több mint nyolcszáz évet élttem át.

Amerikai hadihajók az Adrián

D'Annunzio hadserege gyarapodik.

Amsterdam, október 9. Az »Agence Centrale« jelentése szerint 12 amerikai hadihajó érkezett a szpalatói kikötőbe. A városban nagy izgatottság uralkodik, mert az olasz katonaság támadását várják. Másrészt az amerikai hadihajók jelenlétét egy másik híradás, hogy az a fiumei kérdésben küszöbön álló közvetítést jelenti, vagy az Olaszország elleni blokádnak esetére szóló intézkedést. A dalmáciai tartományfőnök átiratot kapott az amerikai parancsnoktól, aki biztosította arról, hogy a trauai események az olasz kormány tudta nélkül játszódhatnak le.

D'Annunzio kalandja nagyon súlyosította Olaszország belső helyzetét, úgy hogy a választási harc rendkívül heves irányokban indult meg. D'Annunzio elfogadta szülővárosának Chietti kerületének jelöltségét, ahol mint Nitelli miniszterelnök és Tedesco pénzügyminiszter ellenjelöltje lépett fel.

D'Annunzio hadserege

Basel, október 9. A Secolo jelenti, hogy az olasz katonák és tisztek tovább özönlének Fiumébe. Az olasz kormány katonái titokban csatlakoznak d'Annunziohoz, kis hajókat kerítenek birtokukba és úgy mennek Fiumébe. D'Annunzio seregét hivatalos olasz részről 240000 főre becsülik.

Isteni ihlettel

Páris, október 9. A »Chicago Tribune« külön tudósítója írja a következőket:

— Valamint Isten szava vezette Jeanne d'Arc-t, hogy maroknyi hazafi élén megtisztítsa a hazát ellenségeitől, úgy hivattam én is önkénteseim kis csapatával Fiumébe.

Gabriele D'Annunzio mondta ezeket. Ferenc József császár volt palotájának kihallgatási termében vagyunk.

— Ha valaha valakit vezetett isteni sugallat reménytelennek látszó vállalatba fogni, úgy engem az vezetett — mondta. Ágyban feküdtem magas foku lázzal. Ekkor hang szólt hozzám: »Menj Fiumébe! Azonnal felkeltem, fölöltözöttem, összehívtam 2000 emberről kis önkéntes-hadseregemet és ellenállás nélkül bevonultam a városba.

— Ha huszonegy órát kések, a szerbek már előttem ott lettek volna. Föltétlen megbízható bizonyítékunk van arról a szándékukról. Főhadiszállásukat mindenekelőtt Zágrábból Ogulinba tették át. Fontos okmány került a kezükbe, melyet átadtunk az olasz képviselőnek, hogy a kamarában fölolvassa s amely bizonyítja, hogy a horvátok már egészen új kormányt neveztek ki Fiuma város élére, hogy ez a kormányzást egyszerre a kezébe ragadja.

— Ha szükség volna annak a bizonyításra, hogy a lakosság kívánja az Olaszországhoz csatlakozást, hát azt a bizonyítékot megadtam az a 35,000 ember, aki ödvözléseimre négy tüntetésben egyesült. Mi Fiumében mara-

dunk és csak óriási túlsúlyban levő fegyveres erő űzhetne ki. Tudom, hogy a szabad olasz nemzet mögöttem áll. Ha szükség van rá, 5,000,000 ember gyűl a zászlóm alá.

— Azt híresztelték tegnap Triesztben, hogy offenzív operációkat tervez a dalmát partvidéken. Igaz-e ez? — kerdeztem.

— Tegnap a dalmáciai olaszok egy delegációja látogatott meg, felelte. Biztosítottam őket, hogy nem feledkezünk meg róluk, előbb azonban Fiume kérdését kell rendbe hoznunk. El fog jönni az idő, hogy Dalmáciát is megmentjük az olasz hazá számára.

Egy milliomos támogatása d'Annunzionak

New York, okt. 9. Garbine bellinzoni milliomos, aki Chicagóban sok milliót szerzett hadiszállítással, egész vagyonát d'Annunzio rendelkezésére bocsátotta.

A jugoszlávok nem mozgósítanak

Lyon, okt. 9. Az amerikai béke delegáció tegnap jelentést kapott Andrews tengerengyértől, az Adria vezénylő amerikai admirálisától, hogy a jugoszlávok mindent megtesznek az olaszokkal való összeköttetés elkerülésére.

A párisi jugoszláv követség hivatalosan kijelentette, hogy a jugoszláv mozgósításról elterjedt hírek teljesen valótlanok.

A város visszahívotteti a D. M. K. E. épületét

A DMKE-vel ez év január havában tárgyalt utoljára a város az internátus épületéről. Februárban a DMKE az internátus épületét két évre bérbeadta a tudományegyetemnek. A tanács azonban a bérbeadás-hoz nem járult hozzá, a tisztifőügyész azon véleménye alapján, hogy a DMKE-nek nincs joga az épület bérbeadásához.

A tanácsnak ezt a határozatát a DMKE megfeleltette. A felelősséggel szemben a tisztifőügyész megállapította, hogy az épületet a szerződés szerint csakis internátus céljaira használhatja a DMKE. Ellenkező esetben a városnak joga van a szerződés felbontására. Mivel az épületre az egyetemnek az orvosi fakultás elméleti intézetének elhelyezése céljából, tehát fontos kulturális célból van szüksége, lehetne beszélni arról, hogy a hét évi bérösszegnek, mint biztosítéknak a letétbe helyezése ellenében az egyetem bérbevehesse az internátus épületét.

A legcélszerűbb megoldási mód azonban az Emke, ha a város leszámolna a DMKE-vel és visszavenné az épületet saját tulajdonába.

A tanács a főügyészi vélemény tudomására hozza a főispánnak, aki ez idő szerint Kenézy Gyula dr. egyetemi rektorral a DMKE-épület át-

gedéséről tárgyal és arra kéri a főispánt, hogy a főügyési vélemény alapján létesítsen megállapodást az egyetemmel.

Czmór Béla sofförje

A debreczeni vörös uralom epilógusa

A debreczeni törvényszék büntető tanácsa ma délelőtt a vörös uralommal kapcsolatos bűnügygyel foglalkozott.

Molnár Sándor sofför a vörös-uralomkötéséig az Autóforgalmi részvénytársaságnál volt alkalmazva. A proletár diktatúra alatt autóját besorozták és ekkor Molnár Sándort a karhatalmi direktorium szolgálatába kényszerítették, lelővéssel fenyegették az esetre, ha megtagadja az engedelmességet. Molnár kénytelen volt belépni a vörös gardába és az ő autójával ment fel Budapestre. Czmór Béla dr. hadügyi politikai megbízott, majd magával hurcolta a különböző frontokon egészen a vörös hadsereg összeomlásáig. Molnár ezután a budapesti olasz misszió szolgálatába állott, majd rövid idő múlva eladta az autóját 8000 koronáért.

Pár héttel ezelőtt Molnár hazajött Debreczébe, jelentkezett az Autóforgalmi részvénytársaságnál, ahol elmondta, hogy a vörös-uralom idején magával vitt autóját eladta 8000 koronáért. A vételárból csak 6000 koronát kapott kézhez, ebből az összegből 3000 koronát átadott a részvénytársaságnak és azt mondta, hogy a másik 3000 koronát elköltötte, mert nem volt miből élnie. A részvénytársaság feljelentette Molnárt, aki ellen az ügyészség sikkasztás miatt emelt vádat.

A mai fő tárgyaláson, amelyen Nagy Kálmán dr. ítélőbíró elnökölt Molnár beismerte, hogy elköltötte az autóját kapott összeg egy részét, de nyomorával védekezett. A törvényszék sikkasztás vétségében mondta ki bűnösnek a soffört és 8 hónapi fegháza írlte. Az ítélet jogerős.

Fizetni kell az adót!

A pénzügyminiszter rendelete

A magyar pénzügyminiszter a közadók és azok módjára behajtandó köztartozások behajtásáról a következő rendeletet adta ki:

A tanács-köztársaság bukásával a felült rend helyreállításának, valamint a rombolások folytán szükségessé vált újjáépítésének nagy munkája országszerte megindult. Ez a munka azonban csak akkor kecséget a siker reményével, ha a szükséges anyagi eszközök rendelkezésre állnak. A tanácsköztársaság gazdálkodása azt eredményezte, hogy az állampénztár teljesen kiürült, a megfelelő anyagi eszközök tehát csak akkor fogtak rendelkezésre állni, ha az állammal szemben feunálló anyagi kötelezettséget kivétel nélkül mindenki a legpontosabban teljesíti. Hiszem és remélem, hogy annyi megpróbáltatás után az állammal szemben anyagi kötelezettségeink meg fog felelni. Utasítom ennél fogva a pénzügyi hatóságokat, intézkedjenek azonnal, hogy az adózók adótartozásaiknak pontos befizetésére, a törvényes következményekre való figyelmeztetés mellett, szabályszerű módon felhívassanak, mulasztás esetén pedig a hátralékok a fennálló szabályoknak megfelelően a késedelmi kamatokkal együtt azonnal behajtsanak. Általában hassanak oda, hogy a közvégi és városi eljárások, nevezetesen a közigazgatási hatóságok külön is figyelmeztessenek az adózókat arra, hogy a köztartozásoknak pontos befizetése között nemcsak elsőrendű honpolgári köteleességük, hanem az a saját érdekükben is áll.

Egyben utasítom a pénzügyi hatóságokat, hogy a behajtás menetét állandóan kísérik éber figyelemmel és a fentlőgő körülmények kellő mérlegelése mellett, kiváló gondot fordítsanak arra, hogy az eljárás minden irányban megfelelő és kielégítő legyen.

Minden adózótól elvárom, hogy kényszereszközök alkalmazásának bevárása nélkül hazafias áldozatkészséggel teljesítse köteleességét.

Budapest, 1919. augusztus 10. 19. é.

Dr. Grün sk.
pénzügyminiszter.

Marinkovics igazságügy, Popovics Dusan ipar- és kereskedelem, Korosec földművelésügy, Stefanovics tábornok hadügy, Pecsú közlekedésügy, Giorgievics vallás- és közoktatásügy. (Dacia)

A dunai hajók szétosztása

Budapest, okt. 9. A dunai flottapark szétosztásával megbízott amerikai bizottság október 18-án megkezdte működését. A bizottság megfogja állapítani az ujonnan alakult államok részére átadandó hajók számát és hogy mennyit vesznek át ezek az államok tényleges birtokukba. A dunai közlekedés Regensburgtól a Sulináig szabad lesz.

Törökországot nem lehet felosztani

Páris, október 9. A török kérdés még nincs megoldva. Eleinte meg akarták semmisíteni Törökországot, majd a szultánt akarták elűzni Konstantinápolyból, végül megegyeztek abban, hogy a szultánt meghagyják. E megoldás a biznisi maharadzsa befolyásának köszönhető, ki Párisban kijelentette, hogy a szultán elűzését az egész ázsiai trohamedán világ halálos sértésnek tekintené.

A nagyhatalmak már 1712 óta akarják felosztani Törökországot, de úgy látszik, hogy erre most sem fog kerülni a sor. Tulajdonos erős a vérenges Európa legkívánatosabb városának a birtokáért. A nagyhatalmak mind-egyik: kijelenti, hogy semmi érdek sem tüzi Konstantinápolyhoz, de azt is kijelentik, hogy a várost nem törhetik egyik vetélytársuknak a kezében sem.

Franciaország pedig, mely Törökország államadóságainak 50%-át és maganadóságainak 53%-át finanszírozza, teljesen elveszteni pénzügyi egyeduralmát felelte.

Újabb adók a város jövedelmének fokozására

Mar a helyi tanácsülés elfogadott egy sereg szabályrendeletet, melyek mind abból a célból készültek, hogy a város erősen megcsappant jövedelmi forrásait szaporítsák. A mai tanácsülés nemény újabb adó nemre vonatkozó szabályrendeletet életbe léptetést határozta el.

Életbe léptette a tanács a közlekedési adóra vonatkozó, a közgyűlés által már régebben elfogadott szabályrendeletet. A jogutakra vonatkozó része a szabályrendeletnek csak január elsején lép életbe, azonban már most felhívta a tanács az adóhivatalt, hogy a jogutak összesen azonnal kezdje meg.

Ugyancsak életbe léptette az írásdíj felélesztésére vonatkozó szabályrendeletet is. Eszerint ingatlan átruházása után, örökösödés, vagy ajándékozás esetén három százalék, más esetekben két százalék átrási díj fizetendő. Ujjas a szabályrendeletben,

Katonai diktatúra készül Németországban?

Glottz tábornok körül tömörül a reakció. — A XX. század York hercege

Berlin, okt. 9. A Freiheit feltűnést keltő cikket közzé, amely szerint az ellenforradalmi tervek nap-nap után világosabbak. A szervezet kebelében minden oldalról azt jelentik, hogy minden készen van a döntésre. **Spartakista lázadást próbálnak provokálni, hogy a rendfenntartás ügye miatt fölláthassák a katonai diktatúrát. Von der Goltz tábornok körül csoportosulnak a reakciók összes híveivel és tervvel, ő benne a huszadik század York hercege.** A birodalmi őrség mellett a népszerűség is az ellenforradalom megbízható szervének tarják. (Prager Tagblatt)

A balti tartományok kiűritése

Berlin, okt. 9. Rudant tábornoknak már egy hete megkötötték a balti területek kiűritésére vonatkozó jegyzékét. Illetékes helyen kétségletlenül tarják, hogy a **birodalmi kormány parancsát teljesíteni fogják.** A csapatok visszavonása után azonban az entente gondja lesz, miként vesz majd erőt a bolsevista veszedelmen.

Berlin, okt. 9. A Tägliche Rundschau szerint **Goltz tábornok visszahívása csak komplikálja a balti viszonyokat, mert a katonák Goltz grófot a „saját” tábornokuknak tekintik, akivel életre-halálra együtt éreznek.** Féltő, hogy visszahívása után tökéletes kaosz nővekezik be Kurlandban. Utóda, Eberhardt tábornok arról ismertetes, hogy a nagy visszavonuláskor, amikor csapataival áttepte a német határt, hangosan elítelte a császárt.

Memel Németországnál akar maradni

Berlin, okt. 9. A Memel-vidéki Heydekrug lakosága népgyűlést tartott, amelyen felhívta

a kormányt, hogy az utolsó órában sürgősen kíséreljen meg mindent, hogy a Memel-vidék megmaradjon a német birodalom részének, mert ez a terület történelmi, gazdasági és szellemi vonatkozásainál fogva elszakíthatatlanul Németországhoz van kötve. Mivel azonban egyedül nem képes a német szociális berendezkedést keresztül vinni Németországtól való elszakítása teljes kulturális és gazdasági összeomlását jelentené.

A német kormány átalakítása

Berlin, okt. 9. Schiffer és Koch demokraták a birodalmi kancellár meghívására beléptek a kormányba. Koch a belügyi, Schiffer az igazságügyi tárcát vállalta. David demokrata tárca nélküli miniszter lett. (Dacia.)

A párisi német követ

Páris, okt. 9. Lesner báró, Németország párisi követe, bekötözt a német követségi palotába. (Dacia.)

Clemenceau visszavonul

Genf, október 7. A »Journal de Genève« jelent: A »Comité della Sera« párisi értesítése szerint Clemenceau egy szenátor barátja előtt bizalmas beszélgetés közben közölte azt a határozott szándékot, hogy mielőtt a kamara a békeszerződést felfüggeszté, a hatalomtól visszavonul.

Grey Washingtonban

New York, okt. 9. Grey angol nagykövet Washingtonba érkezett és átadta megbízólevelét Lansing államtitárnak. (Dacia.)

Az új szerb kormány

Belgrad, okt. 9. Tifkovics bemutatta Sándor regens hercegnek az új kabinet végleges listáját: Tifkovics miniszterelnök és belügy, Trumbics külügy,

GRÜNWALD cipőüzeme

(Kölesön lakarehépénztár épületében.)

Legfinomabb izlésnek megfelelő csak jóminőségű cipők állandóan készen nagyban és kicsinyben kaphatók. Ugyiszinten méretutáni rendelés pontosan eszközöltetik, sürgős esetben 36 óra alatt elkészül.

hogy az örökölt ingóságok után is városi illetéket állapít meg és pedig egy százalékot. A leltárbiztosi hivatal minden esetben köteles a hagyatéki leltárt egy példányban az adóhivatalhoz beterjeszteni.

A tanács a szabályrendelet egy példányát megküldi a járásbírósnak, hogy hagyatéki ügyek tárgyalásánál vegye az új szabályrendeletet figyelembe.

Elhatározta a tanács, hogy azok az új adónemekre vonatkozó szabályrendeletek, amelyek az adónak városi bélyeg útján való lerovását írják elő, október 20-ikán lépnek életbe.

A mai tanácsülés vette tudomásul a főispán határozatát, mely szerint a szállodai adóra vonatkozó szabályrendeletet jóváhagyta, megkívánja azonban, hogy az első lehető alkalommal a tanács a szabályrendeletet jóváhagyás végett a közgyűlés és a kormány elé is beterjessze.

Az Arpad-téri papválasztás

A presbitérium előkészítői — új zsinati tagok. — 5300 tanuló a református elemi iskolákban.

A debreczeni református egyház presbitériuma ma délután Márk Endre főgondnok és Dicsőfi József lelkészelnök elnöklése alatt ülést tartott.

Dicsőfi József a megnyitó beszédében üdvözölte Márk Endre főgondnokot, abból az alkalomból, hogy a polgármesteri állást ismét elfoglalta, amelyből a vörös vérszopók hurcolták el.

A presbitérium elhatározta, hogy az Arpad-téri templom lelkész-állását szombaton délelőtt 8 órakor tartandó választással fogja betölteni. A presbitérium a múlt ülésen Révész Imre kőozsvári theologia tanárt hívta meg a megüresedett lelkész-állásra. A presbitérium arra az esetre, ha szavazásra kerül a sor, a szavazók nagy száma miatt két választást vezető bizottságot választott, az egyik bizottság tagjai Szele György és Uray Sándor, a másik bizottság tagjai Márk Endre és Juhász Nagy Sándor választotta. Az első bizottság az egyház tanácstermében működik, anóvá az 1-4. paróchiás körzetben lakók, a második bizottság a Kossuth-utcai leányiskola tornatermében működik és ott az 5-8. paróchiás körzetben lakó szavazók adhatják le szavazatukat.

A presbitérium a hét zsinati megüresedett zsinati állásra Dicsőfi József dr. és Könyves-Tóth Kálmán lelkészeket jelölte.

Ezután az iskolaszéknek az elemi népiskolákról szóló jelentést hangtattak meg. Egy évben az elemi népiskolákba 2649 fiú és 2381 leánygyermek, összesen 5030 növendék iratkozott be. A növendékek örvendete nagy száma szükségessé tette párhuzamos osztályok felállítását és ennek következtében új tanuszékeket kellett beállítani, akiknek mint helyettes tanítóknak 1200 korona tiszteletdíjat szavazott meg a presbitérium. Az iskolaszék javaslatára a

presbitérium az 1919-20. tanévre a nehéz anyagbeszerzés és nagy drágaság miatt az is-

kolákban a női kézimunka tanítását megszüntette. Ezzei az ülés végett ért.

A moszkvai bombavetés

Ki az ur a Kremlben? — 60 embert kivégeztek

— Az orosz szovjet-uralom összeomlás előtt

Az amszterdami, okt. 9. A Times jelentése szerint a bolsevista kormány lapjai hivatalos közleményt hoznak, mely szerint a kommunista pártvezérek moszkvai gyűlésén két bombát dobtak az ülésterembe. Sok ember meghalt és súlyosan megsebesült.

Stockholm, okt. 9. Azok a hírek, amelyek szerint Lenin megbukott, a Kremlt az új irány emberei megszállták és Moszkvában Dersinszki az ur, nem könnyen ellenőrizhetők, de bizonyos szoros összefüggésben vannak azzal a bombamerénnyel, amelyet a kommunista párt moszkvai gyűlése ellen követtek el. Mivel Moszkvában a merénylet után hatvan kivégzés volt, a hatalomnak még a bolsevista kormány kezében kell lennie.

A polgárok forradalma Pétervárott

Berlin, október 9. A stockholmi lapok jelentik: Egész Oroszországban nagy átalakulás van folyamatban. — Pétergradban a polgárok sok középületet hatalmukba kerítették.

Berlin, okt. 9. Az „Acht-Uhr Abendblatt“ jelenti: A kormánykörök teljesen megbízható forrásból arról értesültek, hogy a moszkvai szovjetkormány bukása küszöbön áll. (Dacia.)

A Habsburgok vagyonáról az Entente határoz

Budapest, okt. 9. Köztudomásu, hogy a Habsburg-dinasztia mily mérhetetlen vagyonnal rendelkezett a volt monarchiában. Az egész Habsburg-vagyon jelentékeny része Németországban és Csehországban fekszik s tudvalevően ezek az államok ma igen halásak a Habsburgok iránt, mert az óriási értékű műkincseken s egyéb javakon kívül, uradalmi birtokok mint gazdasági tevékenységüket folytatták s e gazdaságokat igen nagy a hajlékonyság állami vagyonnak minősíteni.

E vagyon tulajdonjoga felett azonban előreláthatólag a békekonferencia fog rendelkezni s ennek határozatai úgy a magyar kormánynak, mint Német-Ausztriának, valamint a cseh-szlovák kormánynak be kell várnia, mielőtt bekebelezni azokat.

A magyar kormány által kirendelt hivatal lelküismeretes gonddal ügyelt, hogy a távollévő tulajdonos magánvagyonát semmilyen csorbulást ne szenvedjen.

Ugyeletes gyógyszerészek
Pénisz: Nap — Ferencz József u. 3., Kossuth Lajos — Ferencz József u. 30., Csillag — Arpad-tér 1. Arany Sas — Hat-

A kadettpárt vezérét kivégezték

Berlin, okt. 9. A Deutsche Allgemeine Zeitung jelenti Helsingforsból: Moszkvában több bolsevista ellenes összeesküvést fedeztek fel. Stockholmban, a kadettpárt vezérét, más politikai vezetőkkel együtt elfogták és azonnal kivégezték. (Dacia.)

Denikin és Kolceag előnyomulóban

Bécs, okt. 9. A Mittag-sjournal jelenti Berlinből: A német kormánykörök úgy tudják, hogy a szovjetkormány katasztrófája elkerülhetetlen. A kormány egy tagja kijelentette, hogy Denikin, valamint Kolceag csapatai rendkívül gyorsan haladnak előre a szovjet-csapatok centruma ellen. Az orosz hadserég teljes felbomlásban van és Oroszország közgazdasági csődje napok kérdése. (Dacia.)

Archangelszk, okt. 9. Moszkvai szkratávirat szerint Marmorosz tábornok vezette csapatok bevonultak Woronesbe. A vörös csapatok az egész fronton visszavonultak. A lakosság mindenütt segítségére van a tábornoknak, aki a vasúti síneket is felszedeti és mindenütt megszakítja a távirat-összeköttetést.

HIREK.

— **Az egyetem ünnepélyes megnyitása.** A debreceni tudományegyetem ma délelőtt tartotta meg évnyitó ünnepélyét. A református Nagytemplomban ünnepélyes istentisztelet volt, amelyet a rendes székástól eltérően az idén nem követett az egyetem ünnepélye, amelyet az egyetem dísztermében szoktak megtartani. Az ünnepélyes istentisztelet délelőtt tíz órakor kezdődött a város nagyszámú előkelőségének részvételével. Jelen voltak többek között Márk Endre főispán polgármester és Baltazar Dezső dr. püspök. A tudományegyetem tanárok és hallgatói teljes számban megjelentek. Az ünnepélyes istentiszteletet Macsary Sándor karnagy vezetésével az egyetemi kantus gyönyörű éneke nyitotta meg. Az ének elhangzása után Erdős József dr. egyetemi tanár, az egyetem prorektora, magasan szárnyaló imát mondott. Az ünnepélyes istentisztelet a himnusz elnevelésével ért véget.

— **Hat és fél millió egy bérházért.** A Piac-utca 26-28. számú városi bérház megbeszélésére kiküldött bizottság, ma beérkezett a jelentését, mely szerint a bérház forgalmi értéke 6.432.644 korona. A tanács megbizta a tisztifő-

ügyészt, hogy a ház eladására az árverési felhívásokat hat és fél millió korona kiküldési árral készítse el. Ilyen árral már jelentkeztek is vevők.

— **Esett az osztrák korona.** Bécsből táviratozzák: Az osztrák korona-érték újból esett. 100 osztrák korona 76 jugoszláv koronával egyenlő.

— **A világitási vállalat költségvetése.** A világitási vállalat a folyton változó viszonyok és egyre tornyosuló nehézségek miatt nem tud költségvetést készíteni. A tanács a felügyelő-bizottságot bízta meg a világitási vállalat költségvetésének elkészítésével.

— **A német birodalom elnökének fizetése.** Berlini híradás szerint a nemzetgyűlés háztartási bizottsága a napokban egyhanguan 100.000 márkában állapította meg Ebert birodalmi elnök fizetését. Összekiadására 600.000 márkát bocsátanak rendelkezésére, 104.000 márkával kevesebbet, mint azt eredetileg javasolták. A 100.000 márka felett Ebert szabadon rendelkezhetik, de el kell vele számolni. Az elnök hivatalában a követelt három tanácsos helyett három referens fog dolgozni.

— **Hirdetmény.** A közlekedési ügyosztály tudomására hozza a közönségnek, hogy a kenyérszítés ára a mai naptól kezdve kilogrammonként 50 fillérben lett megállapítva. Debrecen, 1919 október 9.

— **Olaszországból nem szabad pénzt kivinni.** Rómából táviratozzák: A kormány megtiltotta az olasz valuta kivitelét. A rendelet megszegőit öt évi börtönnel és minden vagyonuk elkobzásával büntetik.

— **Az ezuralkodók tanyája.** Bernből jelenti, hogy a Waadt nevű kantonban el most a legtöbb trónjavesztett uralkodó. Lépten-nyomon egy-egy volt uralkodóba vagy kíséretük valamelyik tagjába botlik bele az ember. — Egész udvartartások vannak egyes városokban, mert ezek a volt uralkodók a régi jó időkbeli való szokásait csak nem tudják, vagy talán nem is akarják elfelejteni. Mind-egyiknek meg van a maga kis országa, udvarmester, főpohárnok stb. csak a testőrök hiányosak. Ott élnek a waadti kantonban Károly excsászár és király, valamint felesége féltucat gyermekükkel együtt, a luxemburgi nagyhercegnő és a görög királyné fiaival. Ez utóbbiról az a hír járja, hogy valami jó gazdag házasságra készülnek magukat belevetelni és éppen most válogatnak a waadti kantonban tartózkodó amerikai dollárkirályok között.

— **A timárok zsarolói.** Megírjuk pár héttel ezelőtt, hogy Barna Ignác és Drochekál József állásnélküli kereskedőségek talpbőrvásárlás ügye alatt több debreceni timármestert megzsaroltak. Ma vonta őket felelőségre a törvényszék, amely zsarolás büntetőjogi két-két évi fegyházra ítélte őket. Az ügyész és a védő felelősek.

— **Legújabb regények kaphatók Hegedűs és Sándor r.-l. közp. vesboltjában.**

— **Nagy dunai kikötő Pozsonyban.** Pozsonyból táviratkozzák, hogy angol-amerikai speciális mérnöki bizottság érkezett oda azzal a megbízatással, hogy Pozsonyt modern kikötővé alakítsák át. A kikötő építési költségeire 42 millió koronát irányoztak elő. A munkálatok tavasszal megkezdődnek.

— **A zenedéből** A főispán leiratát, mely szerint Fábry Irma zenedei tanárnő működését újból megkezdte s ezért őt a főispán állásába visszahelyezte és fizetését kiutalta, tudomásul vette annak hangsúlyozásával, hogy a főispáni végzés csupán a felfüggesztést hatálytalanította, a fegyelmi eljárás azonban Fábry Irma ellen is tovább folyik.

— **Beszerezési előleg.** A városi tisztviselők egy csoportja azzal a kéréssel fordult a tanácshoz, hogy mivel a ruhasegélyre már előre kikötöttek, adjon a város alkalmazottainak megfelelő beszerezési előleget. A kérést a számvéviséghez tették át. Egyidejűleg elhatározta a tanács, hogy az április 23-án egy összegben kiutalt három havi járandóságát augusztusban utólag levont körtartozásokat a megfelelő kormányrendelet értelmében visszafizeti a városi alkalmazottaknak.

— **Legjobb agrárbírósg Kolozsváron.** A nagyszabású „Gazetta Officiala”-nak, a kormányzó-tanács hivatalos közlönyének legutolsó száma az Erdélyre tervezett földbirtok-reform dekrétumát tartalmazza.

E dekrétum szerint minden faluban községi és minden megyében vármegyei földosztó bizottságokat kell alakítani, még pedig október első napjaiban. Mindezeknek a bizottságoknak legfőbb felelősségi fóruma a kolozsvári „különleges tanács”, melyet október 15-éig fognak összeállítani. Ez a fórum foglalkozni és dönteni végérvényesen a földosztás minden vitás kérdésében. A tanács szakértő és mérnök tagjai kinevezés útján kapják megbízatásukat és kinevezés alapján vesznek részt egyelőre a vidéki bizottságok munkájában a létesítendő agrárbank érdekeit képviselő bankszakértők is.

— **A rendőrlégénység ruhái.** Tonhauseer Elmer rendőrpapancsok budapesti utjából visszaérkezett és magával hozta a rendőrlégénység részére már régebben készült ruhákon kívül a hajduk, vadszok és erdőőrök ruháit is. A kiosztás holnap lesz. Ugyancsak hozott ajánlatokat is a még szükséges ruhák elkészítésére, az ajánlatok oltatóknak, mint az eddig kapott feltételek.

— **Mézfeldolgozó tanfolyam.** A földművelésügyi miniszter a múlt évben kétezer koronát bocsátott a város rendelkezésére egy mézfeldolgozó tanfolyam rendezésére. A tanfolyam a nyári hónapokban sem volt megtartható, a téli hónapok a megtartására nem alkalmasak s ezért a tanács a jövő év nyarára halasztotta el a tanfolyam megtartását.

— **Gummi cselli, irigátor gummi, peszarionok, olla gummi, sérvkötők, gummi fecskendők, nadrágtartó akasztók** érkeztek Vitáriusnál, Piac-u. 16. viszont eladóknak nagy árkedvezmény.

— **Öngyilkosság részegen.** Ma délután a nagyerdői villamos vasút végállomás mellett lévő fabódében a villamosvasúti alkalmazottak egy felakasztott ember hullájára bukkantak. Azonnal jelentést tettek a rendőrségnek, ahonnan bizottság ment ki az eset színhelyére. A vizsgálat a halott zsebében talált munkakönyv alapján megállapította, hogy a halott Szalóky Elek 65 éves szabómester, aki a reggeli órákban a fabódében lévő lét-

vára felakasztotta magát. Az öreg szabómester már régebb iszákos és munkakerülő volt és valószínűleg részeg fővel követte el a tetteit.

— **Cipőkrém, fekete,** első-rangu gyártmány érkezett Vitáriusnál, Piac u. 16. viszont eladóknak gyári árban számítom.

— **A nánási betörő.** Megírtak pár nappal ezelőtt, hogy Kálmán Ferenc rovtomultu asztalossegéd Hajdunánáson Ács József lakásába betört és teljesen kifosztotta. A rendőrség lefolytatja, azonban Kálmán, bár lakása Ácsné ellopott gyűrűjét megtalálta, áthatatosan tagadott. Ma délelőtt azonban a börtönben kijelentette, hogy vallani akar és kihallgatásakor a tetteit beismeri. Az ellopott dolgok egy kis része megkerült, a többi Kálmán eladta és a pénzt elköltötte. A rendőrség átadta az ügyészségnek.

— **Brüll és Kollin fogmütermét** áthelyezte Piac-utca 72. szám alá, Deák Ferenc-utca sarok.

— **Berlitz,** francia nyelvtan i. és II. kötet megvételre keres Aczél könyvkereskedése.

— **Könyvtárakat és egyes műveket** állandóan legmagasabb áron vásárol Aczél Henrik antiquáriuma. Első Takarékpótlóban. — Kivántra hához megyek megtekinteni.

Elismerten szelid és megbízható kiszolgálás

Feldheim Testvérek
posztóruházban,
Király-utca 4. szám.

SZÍNHÁZ.

A SZÍNHÁZAK MŰSORA:

Csokonai-színház:

Pénteken: B. berlet Palika, színmű.
Szombaton: Délután: 5 órakor ifjúsági előadás, Cyrano de Bergerac. Este: C. berlet Három a kisleány, operett.
Vasárnap: Délután: Ártatlan Zsuzsi, operett. Este: Tündérlaki lányok, vígjáték.

Vigszínház:

Pénteken: Pillangó főhadnagy, operett.
Szombaton: Vasgyáros, színmű.
Vasárnap: Délután: Osztrigás Mici, piros színlapos bohózat. Este: Nebántsvirág, operett.

A színházi iroda hírei. — Palika. Ma B. berletben kerül színre a Palika színmű Csokonai színházban. A Vigszínházban a Pillangó főhadnagy operettet adják. Katinkát Honthy Hanna játssza. Szombaton a Három a kis leány operett kerül színre a Csokonai színházban Honthy Hannával, a Vigszínházban a Vasgyáros színmű kerül színre. Vasárnap a Csokonai színházban délután 5 órai kezdettel mérsékelt helyárral az Ártatlan Zsuzsi operett, a Vigszínházban az Osztrigás Mici pirosszínlapos bohózat kerül színre. Este a Csokonai színházban a Tündérlaki lányok vígjáték új betanulással, a Vigszínházban a Nebántsvirág operett kerül színre.

Heltai Jenő és Kardos Géza offerja. Kardos Géza, a Vigszínház művésze arra kérte a városi tanácsot, adjon neki írásos nyilatkozatot arról, hogy ő sem szóban, sem írásban nem ajánlott fel bérbeszédet a városnak a színházért. Heltai Jenő színházgató ugyanis öt Szilágyi Vilmosnál, a színészegyesület elnökénél bérbeszédet, hogy bérbeszédet tett, amit a színészegyesület törvényei tiltanak. A tanács a kért nyilatkozatot egy Kardos Gézához intézett levélben kiadta.

Mozi Varietó az Arany-Bikában. Ma pénteken új műsor, szenzációk atrakciók, első-rangu magánzámok és bluetek. Érdekes vendég első fellépte — Hildebrandt az egyiptomi varázslónő — ki mutatványával bűvületbe ejti a közönséget. A két Mihálovics akrobata mutatványával napra fekozódó érdeklődést váltanak ki. Major Ilonka énekesnő, a Lorriz-trio, Márkus József, Katona Irén, Moricz Laci, Szilágyi Juci teljesen új műsorral lépnek fel.

Szilágyi Juci táncosnő köz-kivántra visszaszerződött az Arany-Bika mozi varietébe, ma lép fel először.

Létorière ögróf.

— Regény. — 76

SUE JENŐ.

— Hiszem már kénytelen vagyok, — felelt XV. Lajos és csaknem kétségbeesve tette hozzá: — De te ifjú vagy, szép vagy, téged szeretnek és te miadest kockára teszed, hogy nálam maradjasz? I. Mig mások, annyian . . . — és pillanatnyi szünet után így folytatta: — A trónörökösnel bizonyára temérdek ember gyülekezik, hogy köszöntse XVI. Lajos királyt.

— Sire, mit mond?

— Ez a haldokló királyok sorsa, gyermekem. Ó, ha az elfelejtésen és a halálon kívül nem kellene félnem mástól! De Franciaország . . . Franciaország . . . mi lesz Franciaországgal? És unokám? Vajjon mi sors vár rá?

— Sire, Franciaország szerelmetesnek nevezte őnt s ön még

hosszu ideig igazolni fogja ezt az elnevezést és a dauphin is ki fogja érdemelni azt egykoron.

— Én nem tévedek . . . és gyenge vagyok . . . végem közeledik — mondá XV. Lajos, szomorúan bólintva. Aztán hiszik is abban, hogy bizonyos haláleseteknek jelentősége van. . . d'Armentières tábornagy, Chauvelin ögróf hirtelen, szemem előtt, itt a szobámban halt meg; az ég intése ez.

— Ne higye, Sire. Ez a betegség veszélyes, de az ápolás . . .

Az ápolás sikertelen lesz, nagyon is érzem és ezért borzasztóan rágondolnom, hogy az ön életét hasztalanul sodortam veszedelembe, de most már késő. Az ön meggondolatlansága, — nem, az ön nagylelkű ragaszkodása minden megbánást hiábavalóvá tett. De mondja csak örömmel hallottam, hogy megnyerte perét. Most már semmi akadály sincs, hogy Julia hercegisasszonnyal egybekeljen. Ó, sok lándzsát kellett

törnöm önért a tábornagné és a Savoyai-ház ellen — tette hozzá XV. Lajos szeliden mosolyogva, kimondhatatlan jószág kifejezésével. — Egész tekintélyem latba vetésével tudtam csak meggátolni, hogy Soissons hercegisasszonyt eltávolítsák a Montmartre apátságából.

— Ó, mennyi jószág! Felség, nem hiszi . . .

— Itt az ideje, most vagy soha! Holnap talán már késő lenne. Attól félek, hogy halálom után Julia hercegisasszony nem talál oltalomra unokámnál. De ha isten még néhány napot enged számomra, gondoskodni fogok erről. Kedves lesz nekem, ha önt olyan boldogságban hagyhatom hátra, amint megérdemli, gyermekem . . .

A király betegsége borzasztóan és rohamosan előrehaladt. Létorière percre sem hagyta el. Felesleges leírni, milyen gyengéd, tiszteletteljes, megható gondos-

kodással vette körül a haldokló királyt. Hogy láthatta az ögróft, ez látszólag enyhítette XV. Lajos kínjait. Hallgatagon, a hálázret szelid kifejezésével gyakran nyújtá neki kezét. Rövidesen minden remény eltűnt, hogy megmenthetik a király életét. Létorière végig nézte az uralkodó halálközelmét és látta meghalni a királyt, aki atyai jószággal viseltetett irányában.

XV. Lajos halála után Létorière sietve hagyta el Versaillest és Párisba készült, onnan pedig a montmartrei apátságba, hogy Julia hercegisasszonyt lássa. Utközben hol elviselhetetlen forróságot, hol jeges hideget érzett, a fájdalmat s a kedvetlenséget azonban a kiállott izgalomnak tulajdonította. Alig érkezett meg Párisba, Dominique-nál kérdezősködött Julia hercegisasszonyról.

Folyt. köv.)

Hildebrandt az egyiptomi varázslónő szenzációs mutatványai...

Szenzációszak a két Mihailovits akrobata mutatványai az Arany-Bika mozi varietében.

Magnus az óriás főszereplésével a földalatti szindikátus című 5 felvonásos bűnügy az Urániában.

A csodamajom főszereplésével az oroszán szívű Jack című izgalmas történet 5 felvonásban az Apollóban.

SPORT.

Vasárnapi football mérkőzés. A DKASE ügétő-versenyterti sporttelepén vasárnap d. u. 4 órakor tartandó DKASE-Vasutas Sport Club football mérkőzésen egyenlő erőik küzdelmét fogjuk látni...

A footballintéző-bizottság helyi csoportja 15-én alakul meg. Akkor választanak elnöket és tiszviselőket is a Magyar Labdarúgó Szövetség szabályai szerint.

NYILT-TÉR.*

Nyilatkozat.

A Hajdúföld október hó 9-iki számában „Aki magának csinált hivatalt” című közleményében foglaltak miatt az alaptalan rágalmakért a bűnvádi feljelentést megesszük.

Debrecen, 1919 okt. hó. 10

Czina Ferenc és társai.

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

APOLLO

Péntek-Szombat-Vasárnap, október 10-11-12.

Az oroszán szívű Jack

Egy izgalmas történet 4 felv. Főszereplő: a Csodamajom.

Előadások 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap 3-5-7-9-kor.

ARANY BIRA MOZI VARIETÉ

Péntek-Szombat-Vasárnap, október 10-11-12.

Mozsi varieté

Fellépnek: Mihailovits testvérek akrobaták, Hildebrandt egyiptomi varázslónő, Major Ilonka, Lorriss trió, Katona Irén, Márkus József, Möricz Lacl.

Új műsor:

Előadás kezdete fél 9-kor. Vasárnap két előadás. 5 órakor mérsékelt helyár. Fél 9-kor rendez. helyár.

URANIA

Péntek-Szombat-Vasárnap, október 10-11-12.

A földalatti szindikátus

Bűnügyi történet 5 felv. Főszereplő: Magnus az óriás.

Előadások 7-9 órakor. Vasárnap 5-7-9 kor.

URANUS

Szombat-Vasárnap, október 10-11.

A téli legenda

drama 4 felv. Főszereplő: Hella Moja.

Előadások 7-9 órakor. Vasárnap: 3-5-7-9 kor.

Figyelem!

Fiu és leány iskolai cipők 30-tól 39-ig nagyválasztékban kaphatók

Aszódinál,

Matvan-utca 52.

Fűszer- és csemegeárúk, továbbá

3. sz. Riz-Abadi hüvely érkezett.

RUBINSTEIN BELA, Miklós-utca 22.

Szt.

Pál-Gyógyintézet

Debrecen, ref. Egyházközség. Rendelés egész nap. Tüdőbetegek, asthmások, idegbetegek, rheumások, bürbajások, nemibetegségek s minden más chronikus bajok gyógykezelésére, az összes természetes gyógytényezőkkel felszerelt intézet.

Fuvarozást

egy átráfexkérral valamint kocsival helyben és vidékre olcsón elvállal

BLUM, Hetvan-u. 34.

Legújabb könyvujdonságok!

Claude Farrère: Kis kokottok K 26 40. Lucie Jev Leonid: Anatómia „ 15 40. Maeterlinck: A halál „ 19 80. Pierre Louys: A biher forsa „ 19 80. Romain Rolland: Joan Christoph Parisban. Antoinette „ 17 60. Romain Rolland: A piaci vásár „ 26 40. Kapható:

Hegedüs és Sándor, irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvesboltjában.

APRÓ HIRDETÉSEK.

POSTA

Rokonyzany, E-dekes egy. Tilos Erdők he tő, Fehér lilyom jeligére levelek vannak a kiadóban.

Elcsitása ki pénzzavarából egy jobb sorra érdemes fiatalembert. Bankhivatalnak jeligére kérem a leveleket a kiadóba.

Vadmagas, jeligés levelet kérem azonnal átvenni.

VETEL

Vessék és adók el mindentelő akaszt. aranyat, ezüstöt és érge kőveket. Krámer József, József kir. herceg utca 8.

Keresünk egy jókarban levő kálvhat megvételre Simonffy u. 2. sz. alatt. Dr. Kenézy Négyszázöt-öt keres megvételre az Aczél könyvkereskedés.

Létezni kíván az agymennyiségben magas árért veszek. Ajánlatok Kálman és Comp címre e lap kiadó hivatalába küldendők.

Magyar-angol szótárt megvételre keresek. Aczél könyvkereskedése.

Jókar című, olcsoson veszek, számításhoz bármely mennyiségben vesznék. Cím a kiadóban.

ELADÁS

Mindentelő új és használt butorok legolcsóbban beszerezhetők Piac utca 37. (Kistemplombazár.)

Új tölgfa fűrdőkád, taposókád, boroshordók eladóak Racsnál, Peterfia-u. 71. sz.

Eladó helyek: 2-300 négyszögöl terület a Gyermekmenhely mellett, Mester utca végén, Csigekeleti-utca és Balmazújvárosi-utca fronttal. Ertekezhetni Gazdák Bankjánál Kosuth-u. 17.

Lisoform érkezett Aszodi és Róthhoz, Piac utca 12.

Dr. Borbély Imre hagyatékát képező összes ingóságok hétfőn és kezen d. e. 9-12 ig, d. u. 2-6 ig eladtnak.

Eladó egy jókarban levő márványapós fégszékény Simonffy-utca 2. sz. alatt.

Eladó a Bundi-utca 15. szám alatt két lakásból azó has és telek, rajta kerestéptellet előnyös feltételek mellett. Ertekezhetni a református kollégium igazgatójánál.

Eladó smaragd, az. az fél hold, közvetlen a város mellett, szabad kőből eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Tasapát új szőnyegek az nagygyűlési teremre, eladó. Libakert, Vioin-u. 22. Egy vaskánya és egy szatzer eladó Csillag u. 59.

Abrones kisebb-nagyobb mennyiségben kapható a kiadóhivatalban.

Gummi-bélyegzőt

pecsétnyomat és mindentelő vésést készít

PAULÓ vésnök.

Bathányi-utca 22. szám.

Telefon: 12-75.

Legdivatosabb tértüskönyveket

legszolidabb árban kózzit

Szabó János.

Püspöki palota, a nagytöplommal szemben.

Egy szoba butor (két szekrény, egy ágy, asztal, dívány, komód mind poltúrozva stb.) igen jó karban, elköltözés miatt eladó. Beresényi-utca 69.

Eladó kálvhat jókarban levő, maanál ossa felöltő és egyéb apróságok 2-10 évek kálvhat részére Bika-bazár, II. nm. 2. ajtó, d. u. 3-5 kór.

Eladó a Simonffy-utca 2. számú házban levő kálvhat helyiség felszerelése: fégszékény, kredenc, edények, képek, asztalok, székek stb. hétfőtől kezdve.

KERESLET

Előző bejárata butorozott szobát keresek lehetőleg fötérén. Cím a kiadóhivatalban.

Egy jóra való mindenek szakácsné két emberhez kerestek azonnali belépésre Rákóczi-u. 10. keresztéptel.

Hivatalnok (keresmény) keres intelligens családól ebéd és vacsora ellátást. Mátányos arajánlatos levélben e lap kiadóba ker Hivatalnoknál címre.

Egy vagy két külfabjárata butorozott szobát keres 3 gazdász. Cím a kiadóba kerünk.

Kifutó fur és egy tanuló felvétetik a Fisch Bazárba, Piac utca 40.

Külön bejárata butorozott szobát keres lehetőleg fötérén. Cím a kiadóhivatalban.

Szakácsné jó bizonyítvánnyal felvétetik Piac-utca 34., III. em. 15.

Ügyes szobaleány 15-éves felvétetik Piac-utca 34., III. em. 15.

Két vagy egy nagy szoba-konyhát lakást azonnali beköltözésre keresek. Cím meg tudható e lap kiadóhivatalban.

Utcai csinosan butorozott külfabjárata szobát keres intelligens uriember. Ajánlatot „Garzon” címre a kiadóba kerék.

Bejárata felvétetik jó fizetéssel föl apra. Jelentkezhetni lehet Bika-bazár II. em. 2. ajtó.

VEGYES

Kemén nyelvre irok és fordítok bármiféle kérvényeket Ogozovszky, Kossuth-utca 12. sz., Dr. Ballay-iroda.

Polgári és elemi iskolai tanulókat előkészítok és korrepetálok. Zongorában kezdőnek pontos oktatást nyújtok. Cím a kiadóhivatalban.

Kemén nyelvre mindentelő kérvényeket irok és fordítok. Hainsovits, Piac-utca 80, dr. Lippe ügyvéd irodájában.

Elvesselt kereskedelmi érettségi bizonyítvány Libakert, Szegő-utca 10. Thaly Kálmán-utca kereszttől Egymalom-utcaig. IA beosztásos megtaláló szolgáltatása be e lap kiadóhivatalába.

Kemén-magyar nyelven kérvényeket készítok. Schwart, Széchenyi-utca 31

Olvan kerent kap, aki a Kossuth, Piac, Hüvelyes, Bethen-utca elvezett wertheimkulcsot L. Chylnszky György igazgatónak az Urániában átadja.

Eladó

a Simonffy-utca 2a. számú házban levő kálvhat helyiség felszerelése: fégszékény, kredenc, edények, képek, asztalok, székek, stb. hétfőtől kezdve.

Felelős szerkesztő: DR. HEGEDÜS LORÁNT

Kiadó: HEGEDÜS ÉS SÁNDOR irodalmi és nyomdai részv.-társ.

Cenzurat de Sublocotenentul Horia.